For Freedom and Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

NO. 68

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, APRIL 7, 1970

ŠTEV. LXVIII — VOL. LXVIII

Antonia Pavlic 7-8-0
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

Madžarska praznovala 25-letnico osvoboditve

Poljaka Gomulke, Romuna Ceausescuja, Bolgara Živkova in vodilnih komunistov z Zahoda na proslavi ni bilo.

BUDIMPEŠTA, Madž. — Madžarska je praznovala pretekli teden srebrni jubilej svoje osvoboditve. Takrat so namreč leta 1945 vdrle sovjetske čete v madžarsko glavno mesto. Glavni dogodek v teh 25 letih je bila revolucija l. 1956, ki pa v letošnjih slavnostih ni prišla prav do veljave. Težko bi bilo namreč zamolčati pravi vzrok te revolucije, zato je bilo lažje iti kar preko nje.

Da je Madžarska zadnjih 25 let napredovala, se ne da tajiti. V zadnji svetovni vojni je mnogo trpela, čeprav ni v njej dvijala taka državljanska vojna kot na primer v Jugoslaviji. Zato ni sedaj primerjava s stanjem po drugi svetovni vojni delala nobenih težav. Kmetijstvo je zopet na nogah, industrija je obnovljena, lakote ni, v mestih dela življenje lep videz. Kar je še manjkalo, je pa skušala nadomestiti propaganda.

Vanjo so vpregli tudi število tujih gostov, ki pa ni bilo tako reprezentativno, kot so pričakovali. Res so bili v Budimpešti Brežnjev, Ulbricht in Husak, totoda Kadar je moral oogrešati Ceausescuja, Živkova, Gomulko, pa tudi iz svobodnega sveta ni bilo vodilnih komunistov na spregled. Ko so slovesnosti minule, so se gostje hitro razkadili vsak v svojo domovino.

Na zunaj je bilo vse lepo; kdor pa ve, v kakšnih krčih se danes zvija komunistično gibanje, je lahko hitro opazil, da so ti krči vrgli svojo senco tudi na budimpeštanski jubilej. Zunaj Budimpešte so proslave imele strogo partijski značaj.

Čistka v Pragi

PRAGA, ČSR. — Radio je objavil, da je bilo iz Centralnega odbora Komunistične partije ČSR izključenih 64 članov, ki niso marali "pozdraviti" sovjetske zasedbe ČSR in se odpovedati A. Dubčku in načelom, ki so bila v času njegovega vodstva KP v veljavi.

Dubček je Centralni komitet razširil na blizu 190 članov, sedaj jih je v njem zopet nekako 90, kot jih je bilo pred njim. Vsi so trdni pristaši sodelovanja s Sovjetsko zvezo. Poznavalci razmer v Komunistični partiji trdijo, da Gustav Husak ne bo več dolgo na vodstvu, nadomestil ga bo kak trši pristaš konservativnega krila Partije, ki se bo Moskvi zdel zanesljivejši.

Pokažite "AMERIŠKO DOMOVINO" prijateljem in znancem; povejte jim, da jo pošiljamo brezplačno na ogled.

Vremenski prerok pravi:

Dopoldne delno oblačno, popoldne vedro. Najvišja temperatura okoli 45.

Novi grobovi

Milutin Bukara

Po dolgi in težki bolezni je umrl preteklo soboto v Oberlinu, Ohio, kapetan Milutin Bukara, rojen v Kraljevu v Srbiji, oficir 57. klase Vojne akademije, v katero je stopil leta 1929. Pokojnik je bil velik prijatelj in spoštovalec Slovencev, med katerimi je imel veliko prijateljev.

Kot demokrat in spoštovalec svobode se je v nemškem vojnem ujetništvu postavil proti komunistični propagandi in se vključil v Mihajlovičevo gibanje odpora proti okupatorju. Ob koncu vojne se ni maral vrniti v po komunistih zasužnjeno domovino, ampak se je leta 1949 preselil v ZDA. Nekaj časa je bil zaposlen v jeklarnah v Lorainu, kasneje pa se je poročil z Marian, roj. Nickles, in živel na farmi v Oberlinu. Bil je dobra, pesniška duša in bister um, ki se je zanimal tako za življenje v tej deželi kot v Jugoslaviji. O obeh je veliko pisal tako v srbske emigrantske liste, zlasti v "Glas kanadskih Srba", pa tudi v angleške.

Pogreb je danes (v torek) ob enih popoldne iz cerkve sv. Jurija v Lorainu na tamkajšnje pokopališče.

Porota raziskuje smrt Mary Jo Kopechne

EDGERTOWN, Mass. — Porota okraja Duke je včeraj na posebnem zasedanju začela raziskavati okoliščine smrti Mary Jo Kopechne 18. julija lani. Dekle se je z nekaterimi svojimi tovarišicami udeležilo zabave, ki jo je priredil sen. E. M. Kennedy z nekaterimi svojimi prijatelji.

Ko jo je okoli opolnoči senator s svojim avtom peljal "domov", naj bi bil zgrešil pot in se z ozkega most z avtom prevrnil v morje. Njemu se je posrečilo rešiti iz avta, dekle pa je v njem utonilo. Senator je nesrečo javil šele 9 ur kasneje policiji. Oblasti so okoliščine smrti Mary Jo Kopechne preiskale v vseh porobnostih, toda te niso bile objavljene. Tako je glavna okrajna porota še lani sklenila, da bo sama vse ponovno preiskala.

Spet vesti o bližnji spremembi vodstva SZ

V zvezi z odsotnostjo vodilne trojke v javnosti v zadnjih dneh govore spet o možnosti bližnje spremembe v Kremlju.

MOSKVA, ZSSR. — V začetku preteklega meseca so prišle v javnost prve vesti o morebitni spremembi v vodstvu Sovjetske zveze. Te vesti so prišle v svet preko Dunaja in preko Londona. V Moskvi so vse te vesti zavrnili kot neresnične in brez osnove, toda te kljub temu niso utihnile. Zadnje dni so se pojavile znova v sami Moskvi.

Predsednik ZSSR Nikolaj Podgorny je zaradi bolezni, kot trdi vest, odpovedal svojo pot na Japonsko. Namesto njega je odletel tja včeraj podpredsednik vlade Vlamimir M. Novikov. Predsednik vlade Aleksej Kosygin naj bi bil v bolnišnici. Namesto njega se je včeraj razgovarjal s podpredsednikom japonske vladajoče Liberalno-demokratske stranke S. Kavašinom podpredsednik vlade ZSSR Kyrill T. Mazurov.

Glavni tajnik Komunistične partije L. Brežnjev se je koncem tedna mudil dva dni v Budimpešti, kamor je šel na proslavo 25-letnice osvoboditve Madžarske. Ker na pogrebu maršala S. Timošenka pretekli petek ni bilo tudi več drugih vodilnih osebnosti ZSSR, je to dalo vestem o bližnjih spremembah v Kremlju nove hrane.

Kot pretekli mesec trdijo govorice tudi tokrat, da bo sedanjo vodilno trojko Brežnjev-Kosygin-Podgorny zamenjala nova Šelepin-Mazurov-Suslov. Nihče ne pričakuje, da bi prišlo do spremembe v Kremlju pred 22. aprilom, ko praznuje ves komunistični svet 100-letnico rojstva V. U. Lenina.

Bodimo pri vsaki vožnji previdni in zmanjšujmo število žrtev!

Dr. Sam Sheppard umrl

COLUMBUS, O. — Dr. Sam Sheppard, ki je bil po 10 letih leta 1964 izpuščen iz državne ječe, kamor je bil obsojen zaradi umora svoje žene Marilyn 4. julija 1954, je včeraj umrl. Njegova tretja žena, s katero se je poročil pred pol leta, ko se je ločila od njega Ariane Tebeebjohans, je dejala, da je imel influenco. Pokojnikov odvetnik Bailey je povedal, da mu je dr. Sam Sheppard še v začetku leta dejal, da ima raka.

Potem, ko je odsedel 10 let v ječi, je bil dr. Sam Sheppard oproščen pri obnovljeni razpravi in je dobil pravico do svoje zdravniške prakse. Pri tem se je zapletel v razne težave in se je končno ukvarjal največ z rokoborbo.

Umor Marilyn je povzročil veliko pozornost ne le v našem mestu in v njegovi okolici, ampak po vsej deželi in še preko Atlantika v Evropi. Od tam je bila Samova druga žena, s katero sta se lani razšla.

Levičarji obetajo 15. aprila nove demonstracije

WASHINGTON, D.C. — Levičarji so se odločili, da bodo 15. aprila demonstrirali proti vojni v Vietnamu. Levičarski študentje so že sestavili program, ki ga bo izvajalo "na stotisoče srednješolskih in visokošolskih študentov".

Kraj demonstracij naj bi bile univerze in srednje šole. Predmet demonstracij naj bo: Boj za neodvisnost Tajske od ameriške politike, vojaški nabori in vojskovanje v Vietnamu. Malo časa in prostora je odmerjenega Kambodži.

Eksplozija v Buenos Airesu razkrila teroriste

BUENOS AIRES, Arg. — Eksplozija bombe je odkrila tovarno bomb nasprotnikov vlade komaj 5 milj od središča mesta. V zvezi z eksplozijo so oblasti prijele 102 osebi, med njimi dva moška, ki sta bila pri eksploziji ranjena.

HUDI BOJI V VIETNAMU

Rdeči oblegajo oporišče posebnih sil Dak Seang v bližini meje Laosa. Pri letalski oskrbi oblegancev so bila sestreljena 3 letala.

SAIGON, J. Viet. — Rdeča ofenziva, ki se je začela pretekli teden, se nadaljuje v omejenem obsegu, pa vendar z vso zagrizenostjo in trdovratnostjo rdečih, ki skušajo odkriti šibke točke vladne obrambe in udariti na nje z vso silo. Glavni boji so zahodno in severozahodno od Saigona proti meji Kambodže, delno na Osrednjem višavju in tudi na področju južno od Demilitarizirane cone.

Rdeči so se lotili z vso silo taborišča posebnih sil Dak Seang v bližini laoške meje. Pretekli petek je bil rdeči pritisk tolik, do so se bali, da bo oporišče morda padlo ali pa da se bodo branilci morali umakniti. Ko se je položaj nekaj izboljšal, so hoteli z letali ponesti tja potrebščine in strelivo. Pri tem so rdeči sestrelili tri ameriška prevozna letala vrste Caribou, ko so hotela odvreči oskrbo nad oporiščem. Prav tako so rdeči sestrelili tri helikopterje.

Odkar se je napad na postojanko preteklo sredo začel, naj bi padlo do včeraj 130 rdečih, branilci pa naj bi imeli vsaj 28 mrtvih in blizu 100 ranjenih. Postojanko brani kakih 300 domačinov pod vodstvom 20 pripadnikov ameriških "zelenih beret".

POLOŽAJ OPORIŠČA TEŽAVEN

Položaj oporišča Dak Seang 8 milj od meje Laosa in 277 milj severovzhodno od Saigona je po 6 dneh obleganja težaven. Oskrba je možna le z letali, katerim pa dostop otežujejo rdeči z močnim protiletalskim ognjem. Pri tem oskrbovanju so rdeči sestrelili 3 prevozna letala. Njihove posadke, skupno 9 letalcev, so mrtve.

Južnovietnamski glavni stan trdi, da je bilo samo včeraj v bojih okoli postojanke posebnih sil Dak Seang pokončanih 466 rdečih. Poročilo je nekaj sporno, ker je zasega sovražnikovega orožja tako majhna, le 10 pušk, nekaj ročnih bomb in nekaj min.

Obleganci naj bi imeli doslej kljub vstrajnemu napadanju rdečih le sorazmerno majhne izgube. Kljub vsemu je položaj oporišča težaven in bo tak ostal, dokler rdeči ne opuste obleganja ali pa so od oporišča pregnani.

Tito začel v Jugoslaviji privijali ludi na vrhu

CLEVELAND, O. — Že lani smo opozarjali razne neverne Tomaže, ki so verjeli v politično odjugo v Jugoslaviji, da je treba pričakovati ravno nasprotno. Režim bo zopet začel pritiskati na vse svoje nasprotnike brez ozira, kje so in kaj delajo. Taka tendenca uradne politike se je začela pojavljati že lansko jesen, sedaj je takih znakov zmeraj več.

Med tiste, ki bodo znani v mednarodni javnosti, spadajo tudi šikane proti Djilasu. V marcu mu je režim odvzel potni list. Podrobnosti, zakaj, še niso znane. Gotovo za tak korak ni dal povod Djilas sam.

Res je zadnje čase dosti pisal tudi o komunizmu, toda ni napadal nobenega posebnega komunizma, še najmanj pa Titovega. Se je skrbno izogibal vsakemu novemu napadu na titoizem, je ponavljal le svoje stare ki so režimu že davno znani.

Še bolj značilno je, da so policijski organi odvzeli potni list materi Mihajla Mihajlova, ki je šele pred kratkim prišel iz ječe. Ob potni list je prišla ravno v trenutku, ko je hotela odletet v Ameriko, da obišče svoje ožje sorodnike. Do sedaj ni bilo nikoli mogoče slišati, da bi delala režimu težave. Najbrže ve mat dosti stvari, ki bi jih lahko povedala na svobodi. To je režim hotel preprečiti na vsak način.

Tako si bo Titov režim nehote preskrbel nove objektivne opazovalce, kako bodo tovariši praznovali — stoletnico Leninovega rojstva!

Cesar Chavez praznuje prvo zmago

LOS ANGELES, Calif. — Po vsej deželi dobro znani voditelj sezonskih delavcev za obiranje sadja, posebno "grape", Cesar Chavez se dolga leta bori, da bi sezonski delavci pod njegovim vodstvom, združeni v samostojno unijo, prišli do mezdne pogodbe z veleposestniki.

Njegovo upornost občudujejo vsi, pa vednar ne bi zmagala, ako je ne bi podprla katoliška škofija v Los Angelesu, ki je posredovala, da se je nekaj veleposestnikov vendarle odločilo za pogajanja. Dotični veleposestniki so v tej panogi mogočni podjetniki, saj pridelajo letno 13% vseh "grape" sadežev, akoravno so po številu le trije. Nova pogodba jamči delavcem le majhne mezde ($1.75 na uro), zato pa nekaj obrobnih koristi.

Glavni pomen pogodbe je v tem, da je sedaj led prebit in bodo počasi prišli do svojih unij tudi sezonski delavci zunaj Los Angelesa. Za delavce se je posebno zavzemal Odbor katoliških škofov za poljedelske delavce. Akcijo je seveda podpirala tudi AFL-CIO.

Polet Apollo 13 na Luno se hitro približuje

CAPE KENNEDY, Fla. — Polet je bil že davno napovedan, napoved pa ni sprožila posebnega zanimanja zanj. Si je pač vsakdo mislil, saj je še čas. Sedaj časa ni preostalo ravno preveč. Če bo šlo vse po programu — in seveda tudi po sreči — se bo polet začel prihodnjo soboto in bo trajal predvidoma 10 dni. Ta napoved je sprožila povodenj poročil, opisov, razlag in važnosti pomena poleta itd. Povodenj bo vsak dan večja, zato ne bo odveč, ako si obdržimo v spominu glavne podatke o poletu.

Polet sam je treba razdeliti v dva dela: polet od Zemlje do Lune in potem nazaj na Zemljo in usoda Apollo 13 na Luni od trenutka, ko se bo približal Lunini površini, pa do trenutka, ko jo bo zapustil.

Prvi del ne bi smel biti preveč zanimiv. Polet med Luno in Zemljo se bo vršil na isti način in z istimi instrumenti, ki so bili v rabi pri prejšnjih poletih. Seveda so nekateri instrumenti bistveno zboljšani in bodo sedaj morali prestati preskušnjo, ali so res boljši. To bo zanimalo predvsem le strokovnjake in prizadete raziskovalce tehničnih problemov in težav. S tem seveda ni rečeno, da ne bi moglo priti do presenečenj. Potovanja med Zemljo in Luno še dolgo ne bodo tako izoblikovana, da bi bila vsa presenečenja izključena. Vse to bo povod, da za prvi del poleta ne bo posebnega zanimanja.

Zato bo pa tem večje za drugi del.

Načrt predvideva namreč, da bo Apollo 13 pristal na primeroma hriboviti, da ne rabimo izraza gorati Lunini površini. Dosedanji poleti so vsi imeli pred seboj ravnino, kamor so se vesoljska vozila spuščala. Seveda so skušala pristati natančno na določenem mestu in v glavnem tudi so. Ne bi se zgodila nobena posebna nesreča, ako bi bil pristanek bolj odmaknjen od določenega mesta, kot je bil.

Pri sedanjem poletu bo to drugače. Ploskve, kjer bi Apollo moral pristati, so primeroma male in obdane s hribi in škrbinami. Pristanek bo torej veliko bolj tvegan, kot so bili dosedanji. Lahko se zgodi, da bo ravno pristanek najbolj tvegan trenutek sedanjega poleta. Zato naj ga nihče ne zamudi, kdor se zanima za polet. Ni tudi izključeno, da bo vesoljsko vozilo moralo ne enkrat, ampak parkrat poskusiti, da pristane drugje, kot je bilo to določeno. Sicer se je nekaj podobnega zgodilo tudi pri drugem poletu, toda odklon je bil tako malenkosten, da ga javnost ni niti opazila.

Po srečnem pristanku na Luni se bo začelo preiskovalno delo, ki bo težje od sedanjega. Oba pilota ne bosta imela pred seboj večje ravnine, ne bosta se mogla ogniti strminam in tam opraviti naročene poskuse. To bo za pilota nekaj čisto novega in morda tudi tveganega. Ne smemo namreč misliti, da na Luni ne bo obnašanje na strminah tako, kot je na Zemlji. Na Zemlji imamo namreč v strminah zanesljivega vodnika: privlačnost Zemlje, odnosno težo, ki nam pomaga premagati polovico težav pri vzponu in spuščanju, akoravno pomeni teža seveda tudi neprijetne ovire, ki jih na Luni ne bo.

Druga novost pri poletu bo načrt pilotov, da se spustita na pot daleč od vesoljskega vozila na preiskovanje Lunine površine v strmih krajih. Tudi za te poskuse jima bo manjkalo skušnje. Primeroma lažje bo preiskovanje Lune pod njeno neposredno površino. Tam bo treba ugotavljati plasti materiala, temperaturo materiala itd. To delo bo močno odvisno od kakovosti materiala. Zato se ne da prorokovati, kako daleč se bodo preiskave posrečile. Res je pa, da posamezne dobe in posamezna dela v teh dobah ne bodo zanimala vseh gledalcev.

Ko bo treba zapustiti Lunino površino, bodo pa prišle zopet do veljave skušnje od prejšnjih poletov.

Da delo pilotov ne bo lahko, priča izbira pilotov. Vodja posadke bo pilot Lovell, ki je trikrat sodeloval pri poletih proti Luni, prvikrat že l. 1968, ko je prišel 69 milj daleč od Lunine površine.

Zato bo na videz samo strokovni polet Apollo 13 zanimiv tudi za navadnega opazovalca. Vseh 10 dni ga ne bo kazalo prespati ali spregledati.

Iz Clevelanda in okolice

Seja—

Klub slovenskih upokojencev ima svojo redno sejo v sredo ob dveh popoldne v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Kdor namerava potovati letos s Slovenijo, naj se prijavi na seji.

Lep koncert—

Mladinski pevski zbor je priredil preteklo nedeljo koncert v SDD na Recher Avenue. Koncert je pripravila in vodila Cecilija Valenčič v veliko zadovoljstvo občinstva, ki je napolnilo dvorano. Čestitamo!

Predavanje in film—

Jutri, v sredo, ob pol osmih zvečer bo v avditoriju pri Sv. Vidu pod pokroviteljstvom Kluba krščanskih mater predaval in predvajal film o Havajih znani vodnik sporeda TV "Adventure Road" Jim Doney.

Seja—

Društvo sv. Ane št. 4 ADZ ima jutri, v sredo, ob 7.30 zvečer sejo v običajnih prostorih. Po seji zabava.

Klobuk je zamenjal—

Na koncertu Mladih harmonikarjev v nedeljo popoldne v farni dvorani pri Sv. Vidu je nekdo zamenjal rjav žameten klobuk. Svojega dobi, če kliče 391-7106.

Za misijone—

Te dni bodo na razpolago vstopnice za kosilo, ki ga za 3. maj pripravlja v farni dvorani pri Sv. Vidu "Akcija za ekvadorske misijone". Organizatorji se že zdaj toplo priporočajo in vabijo na to kosilo vse rojake in rojakinje.

Shod 3. reda—

V nedeljo, 12. aprila, ob dveh popoldne bo pri Sv. Lovrencu shod 3. reda sv. Frančiška. Vodil ga bo rev. dr. Jerko Gržinčič.

Nemiri v šoli—

V Collinwood višji šoli in okoli nje je prišlo včeraj do izgredov in nemirov med črnimi in belimi šolarji. Policiji in šolskemu vodstvu se ni posrečilo izgredov preprečiti in razburjenja pomiriti, zato je pouk za danes odpovedan. Glavni šolski nadzornik Briggs je izjavil, da bo storil vse, da bo mogoče jutri pouk obnoviti. V tej višji šoli je okoli eno četrtino šolarjev črnih. Beli šolarji se pritožujejo, da daje šolsko vodstvo črnim prednost.

Pritožbe v mestnem svetu—

Na seji mestnega sveta sinoči se je mestni odbornik G. Ford pritoževal nad listom Plain Dealer, ki da je pristansko pisal o delovanju v Hough področju, zlasti o poslovanju Korporacije za razvoj Hough področja. Ta je dala med drugim na razpolago del sredstev za nakup Donald Restauranta na E. 83 St. in Euclid Avenue, ki so ga črni piketirali, dokler niso izsilili njegove prodaje. Korporacija ne dela za dobiček in dela v glavnem s podporami zvezne vlade in javnimi darili. — Mestni odbornik A. Garafolli je protestiral na seji proti pisanju časopisja in poročanju na TV o napadu na črnega afriškega študenta na Murray Hill. Dejal je, da so hoteli odgovornost za ta napad zvrniti na vso naselbino, kar je popolnoma napak in hudo krivično.

Polovico za piano

Polovica vseh glasbenih učiteljev v ZDA je posebej doma v igranju piana.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Združene države:
$16.00 na leto; $8.00 za pol leta; $5.00 za 3 mesece
Kanado in dežele izven Združenih držav:
$18.00 na leto; $9.00 za pol leta; $5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja $5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
$16.00 per year; $8.00 for 6 months; $5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$18.00 per year; $9.00 for 6 months; $5.50 for 3 months
Friday edition $5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83 No. 68 Tuesday, April 7, 1970

Natezanje živcev

Se je že začelo pojavljati. Zmeraj več je pogovorov med delavstvom, ki dajo povod za take pojave. Vse besede se vrtijo okoli draginje, zaposlenosti, zaskrbljenosti. Res je, da so redki, ki so brez posla, komaj 4 na 100 zaposlenih, pa vendar tudi ta mali odstotek daje povod za premišljevanje.

Najbolj se morajo s takimi mislimi ukvarjati mladi poročeni pari z naraščajem. Prihrankov še ni, koristi od senioritete še tudi ni, v dobi brezposelnosti je na razpolago le uradna brezposelna podpora, ki ni preveč v primeri z naraščajočo draginjo. Zato je v takih slučajih zaposlenost zmeraj bolj v časteh.

Niso seveda vsi ljudje enaki. Vsakdo po svoje reagira na razočaranja. Slučaji začasne brezposelnosti niso več nekaj izrednega. Tovarne naših največjih podjetij začasno večkrat zapirajo obrate. Začasno pride ob delo na stotine delavcev, ob kruh pa na stotine družin. To se kot blisk raznese po vsej okolici, odmeva pa različno. V Detroitu se je na primer pokazalo, da se tega niso prehudo prestrašili starejši delavci, ki imajo dodatne unijske brezposelne podpore in vedo, da taki udarci ne trajajo večno. Zato so se nevarnosti ustrašili mladi delavci z mladimi družinami, toda zaposleni pri sosednih tovarnah, kjer ne velja izredna pomoč v dodatnih brezposelnih podporah. Drugače so take zle novice vplivale na delavske družine, ki niso odvisne le od družinskega gospodarja, kjer je na primer gospodinja honorarno zaposlena. Sezonski zaslužek mladih začetnikov, posebno študentov, ne igra praviloma nobene vloge v družinskem proračunu, postane pa vsaj mali steber v tednih brezposelnosti. Tako razburjajo na svoj način razne veti o brezposelnosti ne samo neposredno prizadetih, ampak tudi krog znancev, prijateljev ter sorodnikov.

Pojavov panike vse to zaenkrat še ne rodi. Glave ostajajo hladne, živci pa ne prenapeti. Nihče en obupuje. Le na eno misel se ne more navaditi, da bi dobil delo, ki bo slabše plačano od dosedanjega. Ta misel pa hudo zaboli. Obupanih obrazov zaenkrat ni tudi na borzah dela. Odstotek kandidatov za delo z brezposelnostjo nad 15 tednov še ni nad povprečjem. Takih slučajev je pa normalno največ v aprilu in maju. Seveda pa tam ne vidite veselih obrazov. Živci so napeti, toda še ne preveč.

Večja je pa živčna napetost med tistimi, ki se jim ni treba bati brezposelnosti, pa imajo posle z brezposelnimi na eni strani, z objestnimi na drugi. To so unijski voditelji "na terenu". Njim se ni treba bati za vsakdanji kruh, toda okoli njih se vrtijo brezposelni unijski člani. Ne obračajo se le za pomoč, veliko bolj jih zanima vprašanje, kdaj bodo zopet prišli do dela. Skušnja uči, da je treba unijskemu članu brez posla svetovati veliko previdnejše kot članu, ki se ne boji brezoselnosti v njegovi stroki. Nalivati čisto vino bi bila najbolj priporočljiva taktika, toda tega marsikdo ne prenese. Govoriti samo stvarno pomeni ubijati duha optimizma, ki je brezposelnemu še kako potreben. Da bi bilo življenje takih unijskih zastopnikov na terenu tem težje, poskrbi unijsko časopisje, ki v svoji želji, da tolaži brezposelne, velikokrat pretirava na vse strani: pretirava odsotnost nevarnosti, temne bodočnosti, pretirava pa tudi vero v hitro zboljšanje na delovnem trgu.

Zato imajo največkrat prav stari delavci, ki so preskusili vse, dobro in hudo, in ki vedo, da nobeno stanje ne traja večno. Ti so tisti, ki mirijo duhove na sestankih in zborovanjih. Ne govorijo veliko, kar pa pravijo, to pa drži.

Letošnja brezposelnost ni še velika, ima pa slabo spremljevalko: naraščajočo draginjo. Dokler dobivaš tedenski ček, toži le žena, kako se življenje draži. Ko čeka ni več, se tožbam hišne gospodinje pridruži še zagrenjenost hišnega gospodarja, vse skupaj pa poglabljajo neizpolnjene želje družinskega drobiža. Takrat je res hudo. Zaenkrat takih slučajev še ni preveč. To je dobro. Družinska stiska vpliva namreč na človeka hujše kot stiska posameznika. Se tudi hitreje raznese po okolici in vpliva na vso lokalno javnost. Nihče ne ve, za koliko nemirov in izgredov so bile povod ravno novice o takem obupnem družinskem stanju.

Kaj na vse to pravijo unije? Zaenkrat so previdne v napovedovanju, kaj vse bodo zahtevale pri pogajanjih. Pravijo samo to, da bodo zahtevale. Njihova obzirnost je dobila nepričakovano podporo v — podjetjih! Zmeraj pogostejši so slučaji, da podjetja začasno zaprejo ali cele tovarne ali posamezne oddelke v njih. Vsak tak korak podjetnikov takoj ohladi gorečnost za nove zahteve pri mezdnih pogajanjih. Delavci vedo, da delo ni bilo ustavljeno ali pretrgano samo z namenom, da vpliva na pogajanja. Čutijo, da podjetju ne gre več tako, kot preje. Zato ne prenapenjajo svojih zahtev. Seveda se pri tem tudi lahko motijo. So tudi slučaji, da podjetja ustavljajo obratovanje, na koncu tromesečja pa vendarle pokažejo dobiček. Pri presoji začasnih presledkov v obratovanju je torej treba biti previden.

Le eno stvar delavec težko razume: Kako to, da dela primanjkuje, obenem pa cene rastejo. To res ni lahko razumeti, ne pomeni pa to namernega izigravanja delavstva. Delavec misli svoje in se ravno zato po nepotrebnem in brez vzroka razburja. Ima pa prav. Treba bi mu bilo bolje pojasniti, kako prihaja do takih slučajev, in še posebej, kako pri tem podjetje nima nobenega dodatnega dobička. Kvečjemu ohrani starega. Skušali smo na par slučajih pojasniti, kakšno razpoloženje vlada trenutno med delavci. Ker se bližamo pomladanski sezoni, upamo, da se bo razpoloženje kmalu ustalilo in ne poslabšalo.

BESEDA IZ NARODA

Naš očak Triglav

Triglav iz Vrat

EUCLID, O. — Ameriška Domovina je 23. decembra 1969 v božični izdaji priobčila članek "Božič vrh Triglava". V članku je omenjeno, da je tudi naš ponosni Triglav dobil moža, ki se je povzpel na njegovo teme v debeli zimi za Božič. Bil je to tržaški turist dr. Julij Kugy, sin slovenske matere in sin nemškega očeta. Ob čitanju hoje na Triglav se človek kar zdrzne ter vpraša sam sebe: Ali je to mogoče?! Kdor ljubi skalnate pečine, nima bojazni, ker ako bi jo imel, bi ne dosegel tega, za kar se je trudil. To so bili dr. Kugy in njegova spremljevalca Andrej in Jožef Komac.

Primož Kogoj je bil starejšim naseljencem osebno poznan, zlasti tistim, ki so se ali pa se vedno udejstvujejo na polju slovenske pesmi. Ameriška Domovina je 27. septembra 1935 priobčila Primožev članek, v katerem opisuje pot na Triglav. Dopis je zanimiv, pa preobširen. Zato sem iz njega izbral le majhen del tega, kar Primož opisuje: "Prvi pogoj za turo na Triglav moraš imeti nahrbtnik naložen z živili. Preveč dolgočasna bi bila pot, če ne bi imel s seboj daljnogleda. Z njim ravnaš na ta način, da odmašiš zamašek, parkrat potegneš, pa si olajšaš strmino. — Iz Jesenic do Mojstrane smo se peljali z vlakom. Od tam nas je vodila triurna pot ob žgočem soncu do Aljaževega doma. v Vratih (1015 m). Nato smo zastavili korake v prod in začeli poljubljati kolena. Po peturnem trudu smo dospeli srečno na Kredarico. S kakšnimi občutki se prestopil prag koče na Kredarici, pa ne povem nobenemu.

Koča na Kredarici, imenovana Triglavski dom (2515 m) je visoko nad morsko gladino. Tik koče stoji zidana kapela, ki ima prostora za osem ljudi. V oltarju je Mati božja, okinčana s planikami. Kapela ima tudi vso mašno opremo, nad kapelo visi 50 kg težak zvon, ki služi pri službi božji. Kot priča plošča, vzidana na levi notranji strani, je kapelico postavil radeški župnik Jakob Aljaž.

V nedeljo, 6. septembra 1935, je daroval sv. mašo prof. Seidl Franc iz Gradca. Čudno toplo je človeku pri srcu, ko prisostvuje v taki višini sv. maši, kajti v sredi poletja smo imeli božič s snegom. Duhovnik se v svoji opravi nič ne razlikuje od drugih turistov vse dotlej, da se opravi za mašnika.

Ko sem v ponedeljek, 7. septembra, ob treh zjutraj pokukal skozi okno, se mi je nudil krasen prizor, kakršnega nisem videl doslej v svojem življenju. V lepi mesečini so migljale zvezde kot kristali. Očak Triglav, ves odet v snežno idejo, se je jasno odražal s svojim stolpom. Ta prizor me je tako predramil, da se mi ni dalo več spati. Težko sem pričakoval jutranje zarje. Hitro sem odšel na Kredarico občudovat sončni vzhod. Počasi se je zaznala zarja, nakar je priplavalalo daleč pod menoj zaželjeno sonce. Zavriskal sem na ves glas. Prav nič nisem čutil, da mi zmrzujejo ušesa.

"Fantje na plan! Sedaj je čas da gremo na vrh Triglava!" sem jim klical. Nad malim Triglavom smo opazili v skalo vzidano ploščo s posvetilom Valentinu Vodniku. Nekako po enourni hoji smo dospeli do zaželjenega cilja. Prizor, ki se nam je nudil s te najvišje točke Jugoslavije (2863 m), je neprekosljiv! Prvo, kar je pritegnilo pozornost, je bil pogled na Jadransko morje. Razločno se je videl celo s prostim očesom dim parnikov. Z daljnogledom sem opazil tudi Benetke in del Trsta. Globoko pod nami je bila Golica in ostali vrhovi Karavank s Stolom. Prav dobro se je razločeval tudi križ na Škrlatici, ki je komaj 100 m nižja od Triglava. Že s tem pogledom mi je bil ves trud stotero poplačan.

Z vrha Triglava smo se podali po drugi poti na Aleksandrovo kočo, v višini 2404 m. Nekaj čudovitega so ledeniška jezera v višini 1800 m in najnižje 1500 m. Prvič v svojem življenju sem imel priliko občudovati izvir Savice. Slap Savice mi je dobro znan. Za tem pa smo se podali k Zlatorogu in s tem je bila naša tura na Triglav končana.

Kako je Triglav priljubljen vsem slojem slovenskega naroda, nam priča uredniško osebje Glasa SDZ, ki je 18. decembra 1969 prinesel sliko Triglava z Ivan Zormanovo skladbo:

OSTANI ŠE PRI NAS!

Odpeli srečni angeli z višav
Zveličarju so hvalnico
v pozdrav.
Novorojeno dete v jaslicah
spi,
nad njim Marija z Jožefom
bedi.
Skrivnosten mir nad njima
je razlit,
v preroški sen je Božji sin
zavit.
Mar zre v stoletja, k narodom
sveta,
v sebičnosti oholim, brez srca;
ki po krivičnem mamonu
jih strast
peha v vojske, v razdor,
v propast?!

On vidi jih. A glej Njegov
nasmeh:
podobo lepšo mu prikaže sen.
V bodočnosti On gleda rod
jeklen,
ki luč zvestobe mu gori
v očeh.
Kot orel čil je pod Triglavom
vstal,
mu zmagovit stoletja
kluboval,
oblastnim gospodarjem,
nasilnim vsem viharjem.

O, Tvoja milost ga krepila je,
po širnem svetu ga hranila je.
Najmanji smo, saj veš o božji
sin,
a s tabo močni kakor sklad
planin.
Ostani milost Tvoja še pri nas,
ostani, brani nas na večni čas!

Glasbeni odbor pevskega zbora SLOVAN ter njegov vodja Frank Vauter sta se odločila, da bo na prihodnjem Slovanovem koncertu podana Fleišmanova skladba TRIGLAV. Ker je skladba za mešani zbor, bo sodelovalo šest znanih škrjančkov-pevčic, ki bodo s svojimi žgolečimi glasovi dale to, kar pesem zahteva. Ako bi bilo meni dano, da bi tem pevčicam mogel ploskati, bi to rade volje storil.

Deveto leto poteka, odkar pevski zbor SLOVAN s pomočjo pevk-gostinj podaja pesmi mešanega zbora. Takrat so štiri pevke sodelovale. Na prihodnjem koncertu v nedeljo, 12. aprila, jih bo sodelovalo kar šest. Nastopile bodo tudi same v ženskem zboru. Pevski program bo raznovrsten, privlačen in prikupen.

Pred leti je glasbeni poročevalec pevskega zbora SLOVAN večkrat omenjal, da je dvorana Slovenskega društvenega doma na Recher Avenue bila nabito polna. Na zadnjih dveh koncertih tega ni omenil, ker ni smel, ako je hotel poročati resnico! Moja želja je, da bi bila na prihodnjem koncertu udeležba obilna in dvorana polna že zaradi najboljših pevk, kar jih še imamo v naši skupnosti. Pridite, da se bo moja vroča želja uresničila.

Prepričan sem, da se bo! — Na svidenje!

France Kovačič

Slovenski tretjeredniški shod

CLEVELAND, O. — Prihodnjo nedeljo, 12. t. m., imajo clevelandski slovenski tretjeredniki in tretjerednice popoldne ob dveh v cerkvi sv. Lovrenca v Newburghu svoj redni mesečni shod. Pobožnost odnosno sestanek bo v odsotnosti našega duhovnega voditelja Rev. Julija Slapšaka vodil misijonar Rev. dr. Jerko Gržinčič iz Ekvadorja.

Vsi udje in udinje naše slovenske clevelandske tretjeredniške skupnosti ste lepo povabljeni, da se svoje pobožnosti v polnem številu udeležite. — Obenem vsem priporočam v molitev in pobožen spomn rajnko sestro Katarino Urankar, mater dveh duhovnikov - frančiškanov, rajnkega lemontskega patra Aleksandra in še živečega patra Konstantina v domovini.

Frančiška Petrič, tajnica

Vesti iz Slovenije

Ena tretjina Slovenije nerazvita

Med nerazvita področja v Sloveniji spada tretjina ozemlja s četrtino prebivalstva. V najbolj razvitih občinah je bil narodni dohodek celo 14-krat večji kot v najbolj revnih. Po podatkih izpred dveh let je bilo povprečje narodnega dohodka 8172 din, pod tem povprečjem je bilo kar 37 od 60 slovenskih občin; med njimi celo občine Domžale, Logatec in Izola.

Najmanjši narodni dohodek je imela občina Št. Lenart na Pohorju s 2545 din, sledile so občine Ormož s 2963 din, Šentjur pri Celju s 3286 din, le malo na boljšem pa so bile občine Šmarje pri Jelšah, Gornja Radgona, Murska Sobota in Trebnje.

— V Kaliforniji so prvič poskusili z gojitvijo sladkorne pese leta 1869.

Srenjska povelikonočna misel

NEW YORK, N.Y. — Lepi prazniki velikonočni, ki so bili njega dni v naši mladosti še lepši, so minili. Njujorški srenjčani smo menda lepo spoznali na Cvetno in na Veliko nedeljo, da vsa lepota teh dnevov za nas Slovence je, če pridemo v domačo cerkev in če v njej najdemo tisto domačnost, ki ni narejena za lišp, ampak je nekaj, kar je počasi nastajalo in raslo v našem narodu na način, da je postal del njega. In to so naši narodni običaji, katere ravno mi v zdomstvu ne bi smeli opustiti in zavreči, če hočemo ohraniti naše srenje, in da bo tudi tako naša narodna skupnost opazna.

Praktično je nemogoče, da bi se držali prav vseh navad velikega tedna, ki jih pozna našega naroda preteklost. Ni namreč mogoče nabrati spomladi drevesne gobe, jih sušiti z namenom, da bomo v velikosobotnem jutru vanje ujeli plamenček blagoslovljenega ognja in ga ponesli na domove naših ljudi. Nikakor — vsaj v New Yorku — ni mogoče, da bi po petju jutranjic Boga strašili.

So po stvari v zakladnici naših narodnih običajev, ki jih lahko stalno polagamo medse kot notranjo močnejšo vez skupnosti!

Letošnja Cvetna nedelja nam je dokazala, da je smiselno vračati se k stvarem narodnega življenja v preteklosti. Butarice, ki smo jih začel uvajati pred tremi leti, nam dajejo močnejše skupno doživljanje ob naznanjanju približevanja velikonočnih dnevov.

Veliki petek, ko so nam "Fantje z Osme" peli, nam je zares dal občutje velike smrtne žrtve, katera vodi k našemu odrešenju. In tu ob tej priliki, vprav na tak način, si lahko pridobivamo sposobnost, da bomo znali ceniti vsako plemenito žrtvovanje — ne v delu za naše lastno dobro — ampak v žrtvovalnem opravilu za dobro drugega, svojega bližnjega in v opravilu za skupnost in v naporu za ohranjevanje zavesti našega življa.

Vprav lahko — tudi v zdomstvu — ohranimo navado družinske tople strnitve pri skupni mizi, kjer vsakdo dobi svoj del blagoslovljenega jedila. Če bi se tega držali, bi v nas prišla zavest skupnosti z vedenjem, da so drugi sorojaki na drugem kraju prav tako zbrani s podobnimi mislimi na skupno preteklost, da doživljamo vse to kot skupnost tudi zdaj daleč zdoma in da to delamo zato, ker nas samo tako izoblikovana zdajnost lahko ponese kot skupnost v čase prihodnjosti. Morda bo kdo porekel, da je to romantika. Seveda je! Vendar eno nam je treba vedeti, da nas bo le takšna skupna romantika ohranila, posebno, če bodo starejši skrbno uporabili ta "napredku ukradeni", za pridobivanje o lepoti naših navad in običajev svojim mlajšim, ki jih niso doživljali nikdar v preprostem, toda bogatem sijaju.

Na veliknočno soboto zvečer smo njujorški slovenski srenjčani svojo cerkvico kar čedno posedli. Kdor ni bil v domači cerkvi, je bil prikrajšan v lepoti vseh teh cerkvenih opravil: blagoslovitev ognja, velikonočne sveče in krstne vode, ker drugod jih je poslušal v tuji besedi, mi, ki smo bili na "Osmi", pa smo jih spoznavali v dvojni lepoti, ker lepoti obredov je bila dodana lepota materine slovenske besede!

Vremenski vsevednež je po teh opravilih napovedoval mučnost in nadležnost, ki bo menda prišla nad nebo velikonočne nedelje in tako tudi nas zemljane nekako prisilila, da se ne podamo predaleč od doma na Vstajenjsko nedeljo. Največkrat se ta vedež zmoti. Za letošnjo velikonočno nedeljo je vedež zares dokazal svoje vedenje, in nam je načaral slabovremenski dan. In zato sem menil, da bo naša cerkvica ob deseti, glavni maši, skoraj prazna. Kdo bo prišel tako daleč v takšnem vremenu, čeprav je velikonočna nedelja! A zgodilo se je, da smo cerkvico spet čedno posedli. Nekaj srenjčanov mi je pozneje povedalo, da jim otroci niso dali miru, dokler niso dobili zagotovila, da gredo v slovensko cerkvico na "Osmo" k maši. Vsak od njih je vedel, ko je pomislil na lansko velikonočno nedeljo, da bo v domači cerkvi dobil prijazen slovenski pozdrav: Veselo veliko noč ti želim!, ki ga bo župnik p. Richard izrekel, ko mu bo dal v drugo roko, od stiska prosto, lep pirh in dišečo pomarančo.

Doma so se ljudje srečavali pri cerkvi. In mladi ljudje, ki so se radi videli, so si izmenjali pirhe, katere so z vso skrbjo napravili; saj so hoteli povedati to, kar so čutili drug do drugega. Tedaj je fant in tedaj je še dekle poznala lepo romantiko in deviško čednost. Prav zato so bili tudi velikonočni prazniki za mlade ljudi tako lepi in tako bogati. Polni lepega pričakovanja so "na oglede" hodili in velikonočni pirh je marsikdaj povedal, kam bo fant v vas prišel.

In v New Yorku se v zadnjih letih srenjčani po lepi stari navadi srečujemo s svojim župnikom, ko nam pirhe deli in nam praznike blagoslovljene želi. Za čuda, da ravno mladi rod se tega srečanja najbolj veseli. V tej deželi si lahko vsak otrok zmeraj privošči pomarančo. Pa vendar naši otroci, vsi tisti, ki so dobili predlanskim in lani pirh in pomarančo od p. Richarda, so hoteli biti v cerkvici sv. Cirila tudi na letošnjo, pa čeprav mokro, sneženo in mrzlo velikonočno nedeljo, da bodo tudi letos dobili pirh sv. Cirila in pomarančo od župnika, ko jih bo nasmejan pozdravljal.

Butarice so stara narodna navada in običaj. Delitev pirhov je stara narodna navada. In mi, njujorški srenjčani, smo že parkrat doživeli razgibanost našega skupnega življenja ravno ob tej navadi in ob tem narodnem starem običaju! Mimoidoči so se spraševali, kaj pa je to, ko so videli na Cvetno nedeljo naše mlade prihajati iz cerkve! Če bi šli v drugo cerkev in se pomešali med ostale, nam bi bil mrtev narodni občutek; drugi bi ne razbrali z naših čel, da smo Slovenci!

Spoznali smo, da so to običaji in navade, ki se jih lahko držimo tudi v zdomstvu, da so nekaj, kar nas povezuje in le povezava po takih narodnih, že v davnini uhojenih poteh nas bo reševala in ohranjevala, če bomo na teh poteh poznali opomine, ki nam jih je dajal oče, in nasvete matere, ko nam je govorila o lepi besedi svoji — pa še lepo nam je zapela, da se nismo v pesem zamaknili samo mi, ampak celo ptiček, sedeč na drevesni veji na vrtu, ko je sijalo sonce v velikonočno jutro in ko je naše srce hrepenelo in hitela duša v polnem upanju v skrito, toda pričakovano lepo prihodnost.

Tone Osovnik

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Koncert slovenske pesmi

V Slovenskem domu na 864 Pape Avenue bo 11. aprila zvečer ob osmih donela slovenska pesem. Pel bo pevski zbor 'Vrba' iz Toronta s sodelovanjem mešega zbora 'Majolika' iz Hamiltona. Po koncertu bo prosta zabava in za ples bodo igrali 'Veseli študenti'. Za mladino, ki bo prišla v spremstvu staršev, je vstop prost.

Velika noč je mimo, pomlad je tu, zakaj bi je ne sprejeli z lepo slovensko pesmijo? Vsi prisrčno vabljeni.

Nikdo ni maral je . . .

Zadnjič sem pripovedoval, da je bil "paragraf kriv", da Nežka ni mogla odbiti mesta. oz. občine, kjer bi se ustalila. Njena občina na Dolenjskem je bila na stališču, da je ni dolžna vzdrževati, ker da po vseh pravilih spada v moževo občino na Notranjskem. Ta je bila obveščena, naj to žensko vzame za svojo, ali pa vsaj plačuje pomoč za njo. Iz Notranjske je prišel odgovor, da je njen mož že toliko let izven občine, da po zakonu že ni več občan. Zato tudi njegova žena ni pristojna tja in ni nobene zakonite podlage, da bi jo morali podpirati.

Tedaj je občina na Dolenjskem — Brusnice — poslala spis v presojo in odločanje na okraj v Novo mesto. Od tod je prišel akt na okraj v Logatec, češ naj ta prisili občino, da stvar uredi in prizna pristojnost. Občina na Notranjskem pa je vztrajala na svojem stališču in trditvi. Zadeva je zopet romala z oblastva na oblastvo in zgledalo je, da pravniki ne morejo najti prave rešitve. Verjetno je bilo tako zamotano, da se ni dalo urediti na podlagi nobenega zakonskega predpisa. Sam spis je tako krožil, dolgo krožil, bil vmes večkrat tudi na deželni upravi, da je obsegal že nad tri inče papirja, ne da bi se zadeva povoljno rešila.

Nekega dne leta 1932 sta se pojavila na Notranjskem zastopnik občine Brusnice in Nežka. V gostilni sta kot neznanca iskala urad, kamor naj to ženo odda. Ona je nosila v eni roki culo obleke, v drugi na vrvici visečo kokoš. Gostilničar, obenem tudi podžupan, je kmalu ugotovil, da gre za osebo, ki je bilo o njej in zanjo že toliko razpravljanja. Poklicali so še župana, ki je kmalu prišel. Oba predstavnika občinske oblasti sta odločno zanikala tej sprejem. Oni spremljevalec iz Brusnic pa je imel prav tako strog nalog, da se z Nežko ne sme vrniti.

Oba sta odšla nazaj, zadeva pa se je brez rešitve vlekla tako dolgo, da je poslovanje o tem padlo tudi v moje roke. Tedaj je bilo ponovno na tem, da bo Nežka spet potovala v spremstvu k nam. Bilo mi je naročeno, da sam grem v Brusnice ter tam na občini vplivam, naj vendar konča to vprašanje in ga spravi z dnevnega reda. Nismo se mogli zediniti, zato sem mimogrede šel na deželno oblast, kjer sem pravne referente lepo prosil, naj vendar že odločijo ter najdejo pravi paragraf, ki naj pove, kam ženska dejansko spada. Če pa zadeve ni mogoče urediti po nobeni zakonski določbi, naj pa človeško usmiljenje najde neki izhod. Nežka sama, ki je pod nevem kakšnimi težavami v tujini zgubila zdravje, ni nič kriva; kot človeško bitje pa zasluži, da ima nekje svoj dom in naj ne bo več predmet človeške kupčije.

Od tedaj je tudi prenehalo pošiljanje ogromnega akta, ona — ubožica — pa je kmalu umrla. Tako je našla svojo "pristojnost", ki ji jo je krivični svet odrekal. Je pa to resnična zgodba tudi ogledalo, kako malo je bilo nekoč in je še danes sočutja in ljubezni do soljudi, ki so brez krivde padli v bolezen, težave. Namesto razumevanja so jim povsod dali čutiti, da so odveč, povsod odveč, prav kakor pravi slovenska pesem "... nikdo ni maral me, nikdo mi roke ni podal, le vsak me karal je."

JAK

Kaj pravijo in sodijo ljudje

Nek moder mož je govoril o človekovi vesti. Primerjal jo je škatlji v človeku. Takole je modroval: Vest je kakor štirioglata škatlja z ostrimi robovi vdelana v človeka. Če človek naredi kaj slabega, napačnega, se ta škatlja obrne in ker je oglata ter robata, to človeka boli. Čim bolj pogosto človek dela slabo in greši, tem bolj pogosto se škatlja v njem obrača in to človeku prizadene bolečine. Saj pravimo, vest ga peče. In če človek le ne neha delati slabo, se škatlja tako pogosto suče, da se s časom vogali in ostri robovi ogulijo in škatlja postane okrogla. Okrogla škatlja pa pri sukanju ne povzroča več bolečin, vest več ne peče . . . Modra primera.

V neki družbi so se pogovarjali, malo zares, malo za šalo. Pa je nekdo prešerno pripomnil: "Včasih smo v stari domovini veliko molili, pa smo slabo jedli in smo malo imeli. Tukaj v Kanadi pa malo molimo in imamo vsega dovolj." Pa je hitro pripomnil drugi in pravilno ugotovil: "Kaj pa če imamo danes zato vsega dovolj, ker smo včasih veliko molili? Blagostanje ni vedno znak bodoče sreče; molitev je pa vedno zagotovilo bodočega blagoslova in često že tudi sedanjega."

Kramljanje o denarnih zadevah

Čas ne dela nikakih postaj, se nikdar ne ustavi, nima počitnic. Komaj so v uradu Hranilnice in Posojilnice slov. župnij vpisali članom lanske dividende, že se je približal konec prvega polletja letošnje poslovne dobe.

Delavnost v tem denarnem zavodu se letos razvija še dovolj normalno. Je pa odsev sedanjega ekonomskega stanja v deželi. Novi člani še vedno pristopajo; seveda se pa nekateri tudi izseljujejo iz območja H. in P. S. Ž. Steber tega zavoda so še vedno hranilne vloge (shares). Na njih ima član življenjsko zavarovanje in so do sedaj vsako leto prinašale lepe obresti. Te vloge so porastle v primeri s koncem lanske poslovne dobe in tudi v primeri s stanjem meseca marca 1969. Dobro se je obnesel tudi tako zvani "1000-dolarski klub". Naložbe na tem računu tudi rastejo. Te niso zavarovane, pač pa prinašajo večje obresti. Obrestovanje se ravna po obrestih na denarnem trgu. Sedaj so 7½%.

Osebni čekovni račun je še vedno najbolj privlačna usluga, ki jo Hranilnica in Posojilnica slov. župnij nudi svojim članom. Kdor koli se hoče poslužiti te usluge, dobi osebne čeke (z imenom, naslovom in številko računa) zastonj. Stotine članov, ustanov, organizacij in tudi podjetij tako upravlja osebno in družinsko ekonomijo s pomočjo tega čekovnega računa. Tudi denar na tem računu prinaša še vedno nekaj obresti, kar je velika razlika od podobne usluge, ki jo nudijo druga bančna podjetja. Naložb na tem računu navadno ne obrestujejo.

Denarni promet je v H. in P. S. Ž. znašal v prvih šestih mesecih čez 5 milijonov dolarjev. Tudi ta vsota odgovarja lanskemu povprečju. Lansko leto je bilo eno najboljših v 13 letih obstoja H. in P. S. Ž.

Povpraševanje po posojilih v zimski dobi ni bilo živahno. Ni pa prenehalo. Pozna se pa že, da je v tem času nekoliko več ljudi brez zaposlitve. Nekaj malega je tudi prošenj za posojila na nepremičnine, a se denar za ta posojila le počasi nabira. Na kratko povedano bi rekli: vse številke finančnega poročila kažejo, da je bilo prvo polletje brez ekonomske živahnosti in da je kazalo posledice, ki jih pušča boj proti inflaciji.

Gornje kramljanje je posneto po članku, ki ga je za Veliko noč prinesla "NAŠA MOČ", glasilo Hranilnice in Posojilnice slovenskih župnij.

Misijonska pošta

Poseben užitek daje prebiranje misijonske pošte. V duhu človek gleda ljudi slovenske krvi, misijonarke ali misijonarje, ki so zapustili domovino in odšli v daljni neznani svet delit dobrote in oznanjat resnico božjo. Pisma povedo, če ne naravnost, pa med vrsticami, koliko dela imajo ti ljudje. Gore potreb vidijo pred seboj, ko je treba zdraviti, nasičevati, svetovati, oblačiti, učiti in navajati ljudi k pravemu Bogu. Vedno je vsega premalo: misijonski moči, denarnih sredstev, telesnih moči, časa; le volja je vedno tista, ki premaguje vse ovire. In sredi te zaposlenosti še dobijo trohico časa, da s pomočjo pisanja pokramljajo z misijonskim zaledjem in se pogovorijo s prijatelji, ki jih navadno niti ne poznajo osebno.

Iz teh pisem diha v prvi vrsti hvaležnost za vsako pomoč, bodisi, da so je deležni v denarju ali pa v molitvi. Drug žarek iz tega misijonskega pisanja pa je ljubezen do misijonskega poklica. Ti ljudje so pri svojem delu srečni; Bogu so hvaležni za ta poklic, ki ga imajo vsi za nekaj velikega, za velik dar iz nebes.

Misijonskemu krožku v Torontu se je oglasila sestra Ksaverija Lesjak O.S.U. iz Transvaal-a v Južni Afriki. Zahvaljuje se za "bogati dar 50 U.S. dolarjev" in obenem opisuje "krasno delo med mladino".

S Formoze je poslala pozdrave sestra Maria Rosaria. Pravi, da ji je ček za $50 pomagal v različnih stiskah.

Iz Tanzanije (Afrika) se je oglasil Ivan Obala. Tudi njemu se pozna, da mu ne preostaja časa za pisanje. Vendar pa iz njegovih besed tudi diha hvaležnost in prednost poklicu.

Iz centralne Afrike, iz Tchada, je pisala sestra Ana Židarič, Več njenih pisem smo že objavili, ker je vedno kaj zanimivega povedala. Sedaj pa sporoča, da je bila težko bolna in še nima moči za daljše pisanje. Zahvaljuje se za darilo, ki ga ji je poslal Baragov Misijonski krožek iz Toronta.

Pa še drugič kaj iz naših slovenskih misijonskih postojank, raztresenih po širnem svetu.

Mis. por.

Veliki teden pri Mariji Pomagaj

Verniki župnije Marije Pomagaj so se kar dobro pripravili na letošnjo veliko noč. Med njimi je bil pridigar in spovednik pater Fortunat OFM iz Lemonta. Prve tri dni je imel duhovno obnovo in je krasno govoril o veri, o katoliški vesti, o razmerju med mladimi in starejšim rodom, o grehu in odrešenju. Njegova beseda je bila jasna in odločna. Čeprav je bila udeležba lepa, bi bila lahko še boljša, ker je bilo v cerkvi še nekaj malega sedežev in veliko stojišč praznih.

Pater Fortunat je ostal v župnji ves teden in je pomagal tudi pri velikonočnih obredih. Kaplan g. Ivan Plazar C.M. pa je imel duhovno obnovo v župniji Brezmadežne s čudodelno svetinjo.

Lep je bil Veliki teden, lepi so bili velikonočni prazniki!

—o—

Smučarske tekme STZ v Bancroftu

TORONTO, Ont. — Letos se je vreme dan pred tekmami zelo ponašalo, saj je močno deževalo, čez noč pa je padel moker sneg, kar za potovanje in smučanje ni najboljše. Na srečo je bilo na prvi pomladanski dan v Bancroftu še čez 1 čevelj in pol snega in tudi vreme se je popoldne zjasnilo.

Frank Abulnar in Frank Grmek sta kar začela s "štamfanjem", medtem ko so drugi postavili vzpenjačo.

V nedeljo je bil dan tipičnega spomladanskega smučanja, vreme je bilo toplo, sneg pa malo zmrznjen po vrhu.

Slalom je bil strm, a kratek in po izjavah naših poznanih smučarjev Lojza Florijančiča in Marjana Šenka kar težak. Oba sta se za čas tekem pojavila na startu.

Lojze je tekmoval še v Sloveniji nekaj let nazaj in bil eden najboljših med mladci, Marjan pa je več let skakal za Kanado in je bil 1963 Ontarijski prvak. Oba sta izvajala na pobočjih v Bancroftu zares drzne akrobacije in dala Franku Abulnarju zares ostro konkurenco in se tudi pred njim v slalomu plasirala.

Čeprav je bila proga težka, so jo vsi zvozili brez nezgod, seveda z večjo ali manjšo časovno zamudo. Med mladci je presenetljivo zmagal Peter Golobič, ki je bil za nekaj desetink sekunde pred odličnim Markom Dolencem.

V skokih, v katerih se je letos prvič tekmovalo, je zopet največ odrinil Florjančič, sledila sta mu Zvone in Peter. Očitno se je videlo, da se M. Šenk bal odriniti, kajti na bolj primitivni skakalnici se še ni vedelo, kam skakalce nese, ter tudi smuči so bile navadne, ki niso tako stabilne za dolge skoke.

Tekme sta vodila F. Abulnar in F. Grmek, mladci Peter, Marjan, Marko, Pero in Zvone so pa pridno pomagali, da so tekme kar hitro potekle.

Vsi srečni kot zopetni junaki snežnih strmin in z zagorelimi obrazi so se vrnili domov.

Rezultati:

Slalom — člani:

L. Florjančič	18
M. Šenk	20
F. Abulnar	23
Mladci:	
P. Golobič	24½
M. Dolenc	25
P. Koželj	28
Skoki:	
L. Florjancic	45
Z. Elsner	42
F. Grmek	40

Lepi pokali za prva mesta bodo razdeljeni na prvi STZ prireditvi v Slov. domu, verjetno na telovadni akademiji, ki naj bo na koncu aprila.

STZ Toronto

—o—

L. Ambrožič st.:

OBLJUBA DELA DOLG

Naše smernice za pravilno prehrano zelo dobro učinkujejo na delovanje črevesja. Če bi kdaj stolica ne bila v redu, si lahko pomagamo s tem, da vsak dan vzamemo nekaj otrobov, ki jih dobimo v žitnih in semenskih trgovinah. V začetku vzamemo eno čajno žličko pred jedjo. Pozneje lahko tudi nekoliko več. Otrobe vzamemo s kako jedjo, z juho ali pa z vodo. Včasih nastane nekoliko napenjanja, pa kmalu izgine.

Da se je potreba izogibati rafiniranih ogljikovih hidratov, tega do sedaj niso mislili zdravniki. Zato se je vsled tega kljub njhovim prizadevanjem z dihalno gimnastiko in drugimi ukrepi, ki so sledili po operacijah tromboze, nožnih ven, pljučne embolije itd., število takih bolnikov v preteklem desetletju početvorilo. Kdor je razumel in videl naše argumente, videl slabo, nepravilno hrano po naših bolnicah, ta se ne bo čudil naraščanju teh obolenj. — Z medikamenti so včasih težave; včasih nimajo nikakega vpliva na bolezen ali pa se bolezen zopet povrne. Toda naša koncepcija enega edinega obolenja — Saharidoze — ima to prednost, da razkriva brezpomembnost poskusa, da bi samo zdravniški ukrepi mogli ozdraviti le eno bolezen, ki spada v področje Saharidoze, ne da bi istočasno poskrbeli tudi za spremembo v hrani, kakor je zgoraj navedeno. Ali z drugo besedo: Bolezni Saharidoze se ozdravijo le tedaj, če opuste bolniki uživanje rafiniranih ogljikovih hidratov. Če se to navodilo ne vpošteva, je bolnik vedno izpostavljen, da zapade eni ali drugi bolezni Saharidoze." Tako torej pišeta ta dva angleška zdravnika. Večkrat omenjate "bolezni Saceridose". To so tiste bolezni, ki jih ta zdravnika v tej knjigi opisujeta. Imenujeta jih tudi "civilizacijske". To se pravi, da so razširjene le med civiliziranimi narodi. Preprosti in nerazviti narodi teh bolezni ne poznajo. Pišeta tudi "Rafinirani ogljikovi hidrati". To je — predelani v tovarnah, mlinih itd. Bolj nadrobno bo še spodaj napisano.

Nadalje pišeta ta dva zdravnika v svoji knjigi: "V tem spisu predlagava koncepcijo enega samega obolenja, ki ima svoj vzrok v uživanju rafiniranih ogljikovih hidratov in ki povzroča pri raznih osebah na podlagi njihove telesne konstitucije različne bolezenske pojave. Od vseh živil, ki kažejo spremembo svoje narave, so utrpeli največjo spremembo rafinirani ogljikovi hidrati — sladkor in bela moka. Pri sladkorju je bilo 90% sladkorne pese ali sladkornega trsa odstranjenega. Pri beli moki je bilo 30% pšenice odstranjene in je šlo v izgubo tudi do 70% vitalnih snovi. Pri tem je vitamin E utrpel 100% izgubo. Je bil torej popolnoma odstranjen. To se je zgodilo, ko so začeli sladkor pridelovati v tovarnah in odvzemati v mlinih belo moko iz pšenice. Pred 150 leti še niso izdelovali sladkorja v tovarnah in žito je bilo mleto vse skupaj, navadno kar z otrobi vred. In tako so bile ohranjene v moki in kruhu vse vitalne (za življenje potrebne) snovi več ali manj združene. Odtlej se je začela tragedija civiliziranih bolezni, ki jih včasih ni bilo in ki jih preprosto ljudstvo po nerazvitih državah še tudi danes ne pozna. Med civilizacijske bolezni prištevajo: 1. Zobna gniloba in paradentoza; 2. Želodčni in črevesni čiri; 2. Tolščica - debelost; 4. Sladkorna bolezen; 5. Krčne žile in hemoroidi; 6. Srčni infakt; 7. Primarne infekcije Coli-baterij; 8. Ledvični kamni." Toliko sta ta dva angleška strokovnjaka že ugotovila in v svoji knjigi opisala. Delata pa še naprej, ker spadajo morda v okvir teh bolezni npr. rak, poliskleroza itd. Zoper vse te bolezni velja eno in edino zdravilo: Roke in usta proč od izoliranih ogljikovih hidratov. (To je v glavnem sladkor in bela moka — se pravi opustiti vse izdelke delane iz teh dveh predmetov.)

Nasvet teh dveh znanstvenikov se zdi utopija — nekaj nemogočega. Da bi ne uživali belega kruha, sladkorja in raznih — iz tega narejenih dobrot in sladkarij? Pa se da vse to napraviti z dobro voljo in v skrbi, da nas ne oblizne vsaka bolezen. Mesto belega kruha uživajmo "črni" — z otrobi vred mlete moke pečen. Tega se navadno dobi v škotskih pekarnah. Ali pa "Cracked Wheat Bread". To je, oboji, zelo zdrav in dober kruh. (Po zadnji operaciji hemeroidov, pred nekako poldrugim letom, mi je dejal dr. Kameran, da se bom moral čez kake tri mesece zopet dati operirati in še tako naprej na približno vsake tri mesece. Pa sem takoj prenehal z vsakim kruhom iz bele moke in začel uživati samo otrobov kruh. Po od takrat naprej ne čutim nikake sitnosti na tem mestu in sploh imam zelo dobro prebavo, ter je tudi dnevna stolica popolnoma v redu.) Sladkor, kateremu se ni treba bati, da bi se odebelil, naj nadomesti z medom. Sladkor naj zniža do najmanjše mere. (Kdor je tako "pri ta sladkih" kot sem jaz, naj pa tako kot jaz, uporablja saharin, ki človeka nič ne odebeli.) Vse drugo, kar je sladkano s sladkorjem, naj pa opusti. In vsak bo lahko ugotovil, da se brez teh sladkosti tudi da prav prijetno živeti. Mislim pa, da se lahko uživa tudi mesto sladkorja — javorjev sok — Maple Syrup. Kdor ima kake prebavne motnje, naj se tudi ogiba svežega kruha. Zlasti je slab tako mehek kruh za želodec, ki ga sedaj prodajajo. Celo štruco bi lahko stisnil v pest, tako je mehak. Tak kruh je pravi strup za bolan želodec. Že prelat Kneipp je pred sto leti zapisal: "Če te boli želodec, snej staro žemljo, pa boš dober. S tem je hotel povedati, da jejmo star, ne pa svež kruh. Čim starejši je, tem boljši, da le še ni pokvarjen, plesniv.

(Dalje sledi)

—o—

Lov na ptice draži italijanske komuniste

RIM, It. — Kot da bi italijanski komunisti ne imeli dosti drugih težav, morajo sedaj še miriti svoje tovariše, ki so se sprli radi lova ptic selivk na mreže. V Italiji je te vrste lov starodavna razvada, ki jo posebno obsojajo vse države, ki mejijo na Italijo.

Italijanska vlada je sklenila, da bo te vrste lov prepovedala, zakon je že pred parlamentom. Nekaj komunistov je zanj, drugi so pa proti. Bojijo se namreč, da bodo zgubili pri volitvah glasove upokojencev in starih volivcev, ki si ne morejo misliti, da bi mogli zgubti pravico do te vrste lova.

—o—

Zadnja od prvih 13

Južna Karolina je bila zadnja od prvih 13 držav, ki je stopila v Unijo.

TEŽAVEN VSTOP IN IZSTOP — Potniški vlak na progi Mexico City-Guernavaca-Balsas se ustavlja tudi v Estacion del Parque, kjer pa postajališče ni posebno dobro urejeno, kot kaže slika.

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

Naprodaj

Enodružinska hiša naprodaj, da se uredi zapuščina, v okolici E. 185 St. blizu cerkve Marije Pomočnice. Pokličite 481-2612.

(x)

Ugodno naprodaj

Dobro vpeljana slovenska slaščičarna in zajtrkovalnica sredi st. clairske naselbine je ugodno naprodaj. Za pojasnila kličite 361-8424. (75)

Lastnik prodaja hišo

V Euclidu, 4-sobni bungalov, nezgotovljeno zgoraj, blizu šol in transportacij, preproge, zavese, sežigalnik, aluminijasta vetrna vrata, vetrna okna iz sekvojevega lesa, 2 in pol garaži, cena $24.500. Po želji: hladilnik, pralnik, sušilnik, air-conditioner. Kličite po 7. uri zvečer ali ob sobotah 731-7330.

—(72)

V fari sv. Vida

Hiša, 4 spalnice, velika jedilna soba, ekstra soba na prvem. Blizu CTS busi in trgovin. $14,900. Nizki davki. Hiša v prvovrstnem stanju. Kličite Joe Baudo Jr.

JOSEPH A. BAUDO

449-5520 Realtor UMLS

Stanovanje išče

Starejša slovenska vdova išče dve, tri, ali eno veliko neopremljeno sobo v okolici sv. Kristine, ali E. 185 St. pri Neff Rd. Kličite 391-8891. —(69)

Anton Kačur

ŽIVLJENJEPIS IDEALISTA

Spisal Ivan Cankar

Prvi del.

I.

Rosen in blaten je prišel Martin Kačur v poštno gostilnico.

"Ali pojde kmalu pošta v Zapolje?"

"Kmalu! Čez pol ure!" je odgovoril zaspani krčmar.

Kačur je sedel za mizo in si je naročil zganja in kruha. Veliko culo, ki jo je nosil na krepki gorjači preko rame, je vrgel na klop.

Ves njegov rdeči, zdravi obraz, je bil še poln svežega jesenskega jutra, polne so ga bile njegove rosne, vesele oči. Dolgo romanje je imel za seboj, dvoje trdih ur; lic in obleke se je še držala rezka megla in temna zora.

Z velikim hrupom je stopil v gostilnico debel, postaren človek; že v septembru je bil oblečen v dolg, težak kožuh in črno kučmo je imel na glavi. Tolstoličen je bil in neobrit; gledal je osorno izpod košatih, osivelih obrvi. Krčmar ga je pozdravil s posebno spoštljivostjo in mu je prinesel žganja, gnjati in kruha.

"Kaj še ne bo Jerneja?"

"Bil je že tukaj, pa je šel na pošto."

Debeli gospod je popil in pojedel in se je ozrl na Kačurja. Razmotril mu je obraz, premeril mu je obleko in je spoznal, da je človek boljše sorte.

"Kam pa Vi?"

"V Zapolje."

"Kaj pa boste tam?"

"Učitelj."

"Hm!"

Pogledal je Kačurja še bolj natanko in če bi Kačur ne bil imel rosnih oči, bi bil spoznal v pogledu debelega gospoda sočutje in škodoželjnost.

"Tudi jaz sem iz Zapolja!" je pripovedoval debeli gospod in si je trebil zobe. "Zdravnik sem tam. Prokleto gnezdo je to, ni hujšega na svetu! Ne rečem nič: kraj je lep; da bi le ljudi ne bilo!"

Kačur se je nasmehnil.

"Vsi govore tako! Tudi jaz, če govorim o svojem rojstnem kraju, pravim: lep je, da bi le ljudi ne bilo! In vendar so tisti ljudje blagi in spoštovanja vredni in vsi ljudje so blagi!"

Zdravnik je zalučil zobotrebec na tla, uprl je komolca ob mizo in se je ozrl zelo osoren na Kačurja.

"In tak prihajate k nam?"

"Kakšen?" se je prestrašil Kačur.

"Tak tepec, ne zamerite!—Vsi ljudje so blagi! Boste kmalu videli, kako so blagi. — Nobeden človek na svetu ni blag, tudi Vi ne in tudi ne jaz! Pa kaj bi tisto! — Naravnost Vam rečem, zato ker ste mlad in spodoben človek; bodite oprezni, oprezni, stokrat oprezni, in hinavski, hinavski, stokrat hinavski, ko pridete v Zapolje! Nič drugega Vam ne rečem!"

"Bog vedi, kaj je tam doživel!" si je mislil Kačur in zanimal ga je debeli zdravnik.

"Zdaj ste me pogledali, prijatelj, na tak način, kakor gledajo dandanašnji mladi ljudje nas starce: ne pozna več ljudi, ne pozna več časa! Ampak, fant, stvar je drugačna! — Žganja, Juri! — Drugačna je stvar! Ali si morete misliti, da sem bil še pred desetimi leti velik govornik na taborih? Da sem se boril za naše narodne pravice? Da sem bil zapisan v črnih bukvah politične policije? Ne? Seveda ne! Debel sem! Jaz pa Vam rečem: videli boste tam ljudi, še bolj komodne, še bolj lene ljudi, ki so še veliko bolj debeli kakor jaz in ki niso bili zapisani nikoli v črnih bukvah, ki jih nobeden cesarskokraljevi postrani ne gleda in ki so vendar, Boga se usmili, zaslužni in imenitni rodoljubi! Niso bili na taborih, bili so v kancelijah, in vendar bi se jim moral odkrivati dandanašnji, če bi hotel!"

Zdravnik je pljunil debelo na sredo izbe. Kačur pa se je smehljal veselo v svojem srcu: glej, staro rodoljubje, taboraško, naivno, nesebično!

"Pa vendar ste ostali tam, gospod!"

Zdravnik je pogledal jezno.

"Kje pa bi ostal? Kaj mislite, da je kje drugod kaj drugače? Če je potrebno, da živi človek v gnoju, je najbolje, da živi zmerom v istem gnoju. Zakaj vsak gnoj smrdi, najbolj pa od začetka; pozneje se ga človek privadi!"

Veliko je izkusil!" je pomislil Kačur in skoro zasmilil se mu je zdravnik.

"Mlad ste še, v službo se napravljate — ali je v Zapolju Vaša prva služba?"

"Druga je. V Kotlini sem bil prej, pa sem se nekaj sprl z županom in izjedel me je stran. Nič mi ni žal, prava kotlina je bila!"

"Tako! Z županom ste se sprli! — No, glejte, mlad ste še in naukov potreben. Zato Vam rečem in zapomnite si dobro, če hočete živeti v miru z Zapoljci in z vsem svetom: ne sprite se nikoli z nikomer in če kdo poreče, da ima osel zeleno dlako, mu odgovorite. Pa še kako zeleno! — Nadalje: ne vtikajte se v stvari, ki Vas nič ne brigajo! Ali ste tam, v tisti Kotlini narod izobraževali?'"

"Poizkusil sem!" je zardel Kačur. "Zato sva se bila sprla z županom. In z župnikom tudi."

"Veste že torej iz izkušnje, da poučevanje naroda ni dobro in koristno opravilo. Ogibajte se ga torej, v Zapolju se ga še celo ogibajte, zakaj tam je ljudstvo pouka potrebno kakor nikjer drugod in lehko bi Vas izkušnjavec zapeljal. Nevarno je, če se zameri človek županu, še bolj je nevarno, če se zameri župniku. Razžalite Boga in Vam bo odpustil, razžalite župnika in prestavili Vas bodo. Pustite torej ljudstvo na miru. Ali se ženite?"

"Ne!" se je začudil Kačur. Poslušal je zdravnika in bilo mu je, kakor da stoji v plohi.

"Ne ženite se nikoli in sploh se ogibajte ženskih kolikor najbolj mogoče; zakaj učitelj ste. Še navaden človek, kakor sem jaz, ima z ženskami bridke izkušnje — jaz sem namreč oženjen — učitelju, ki se ženi, pa bi bilo bolje, da bi si obesil mlinski kamen okoli vratu ter se potopil v globočino morja. Zatorej: ne ženite se! — Ali ste pevec?"

"Sem."

"Ne prepevajte nikoli, razen v cerkvi, in še tam ne preveč naglas, ker bi Zapoljci rekli, da ste bahač. Ne prepevajte v krčmi, ker poreko, da ste pijanec; ne v društvu, ker poreko, da ščuvate ljudstvo; tudi ne v svoji izbi, ker poreko, da ste norec. Ne zahajajte preveč v družbo; rekli bi, da ste veseljak in lahkomiselnež; tudi se je preveč ne ogibajte; rekli bi, da ste potuhnjenec. — Ali imate kakšno politično prepričanje?"

"Imam ga?"

"Skrijte ga v najbolj skriti kot svojega srca! — Zakaj laž je greh samo takrat, kadar nič ne koristi. Če Vam je izbirati med lažjo in med resnico in Vas nobeno nič ne stane, odločite se za resnico, zakaj toliko laže se boste ob potrebi zlagali. Ne bodite svojeglavni, posebno ne v svojem političnem prepričanju! Kadar se Vam zdi koristno, da izpremenite to prepričanje, citirajte Tugomera: Trd bodi in tako dalje — in noben ne bo zapazil izpremembe. V slučaju, da kdo zapazi Vaše drugo lice, recite, da se razvijate z duhom časa. In če Vam zaradi tega kdo očita, da ste omahljivec in slepar, odgovorite: Zabavljati je lehko, delovati je težje. In zapomnite si dobro: Nobeden človek ne deluje zase, temveč vsakdo za narod. Spoštujte prepričanje svojega bližnjega, zakaj lehko bi Vam kdaj koristil. Ali ste pesnik?"

"Tudi pesmi sem že zlagal," je odgovoril Kačur in je pogledal na mizo.

"Ne zlagajte pesmi, izgubili boste kredit. In ker govoriva o pesmih, je še potreba, da govoriva o pijači. Ne mislite, da morate piti, če ste rodoljub; tudi trezni ljudje so že postali poslanci. Ali ste si zapomnili vse te nauke?"

"Zapomnil!'" se je zasmejal Kačur.

"In če ste si vse zapomnili in če se boste ravnali po njih, Vam bo vendar še težko na svetu. Prišel bi lehko sam Bog med ljudi, posebno med Zapoljce, in bi ne mogel izhajati; če ne drugega, bi mu oponašali njegovo božanstvo."

(Dalje prihodnjič)

PO VZORU HIPIJEV? — Znana igralka Zsa Zsa Gabor je v Las Vegas nastopila v obleki, narejeni po vzorcu hipijevskih. Vam je všeč? Narejena je iz brokata in satena ter stane $8,500.

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St. 431-2088

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road 531-1235

K S K J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

(K.S.K.J.)

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLIŠKA PODPORNA ORGANIZACIJA V AMERIKI

sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejše vrste zavarovalnin za odrasle in za mladino:
- od $500.00 do $15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote $600.00
- za odrasle člane bolniško podporo
- članom posodi denar za nakup doma.

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolico izpolnite izrezek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K.S.K.J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME .....

NASLOV .....

MESTO .....

DRŽAVA ..... CODE .....

VEČER NARODNIH IN UMETNIH PLESOV

priredi

KRES v soboto, 25. aprila

ob 7:30 v SND na

St. Clair Ave.

ŽENINI IN NEVESTE!

NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA VAM TISKA KRASNA POROČNA VABILA PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue HEnderson 1-0628

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov: .....

.....

Moj novi naslov: .....

.....

MOJE IME: .....

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

MAINTENANCE MECHANICS

Overhaul, repair and adjust existing plant equipment.

GENERAL SHOP OPENINGS

Chemical Equipment Operators
Material Handlers, etc.

Apply in Person
Monday thru Friday
9 A.M. to 3 P.M.

Top wages and all benefits including profit sharing paid for.

NALCO CHEMICAL CO.
6216 West 66th Place
Chicago, Illinois

Equal Opportunity Employer

(69)

HOUSEHOLD HELP

GIRL or WOMAN to baby sit. Three child. 6 days wk., 5:30 a.m. to 3 p.m. 289-5937

(69)

GENERAL HOUSEWORK
Experienced. 2 days wk. N.W. Nr. Transportation. Ref.
Call OR 4-8160

(69)

COMPANION — Lite hswk., cook, 5 days, stay 7 nites. For Widow. Salary. Call AU 7-7686 or 262-0297

(69)

RETIRED WOMAN — Prefer someone on Soc. Sec. to live in. West Sub. home. Two small children. Own room and board.
455-0419

MOBILE HOME FOR SALE

MARLETTE, 12x60 Rm. Additions, appliances, air-conditioned, carpeted, skirted, $6,000. On improved city lot, 35x125, also $6,000.
331-8462

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

HOUSEKEEPER — babysitter, exp., ref., live in. Own rm. $30 wk. Lemont. PH. 739-7277.

(68)

BUSINESS OPPORTUNITY

MEAT MARKET & Grocery Store. By OWNER. Long est. W-Sub. loc. Real Money-maker. FI 3-8200

(68)

REAL ESTATE FOR SALE BUSINESS OPPORTUNITY

JUSTICE COMM'L BLDG. with barber shop, laundromat, pizza parlor. 130 ft. frontage, app. 150 ft. deep. All leased - good tenants. $63,000.
Justice Realty 598-5195

(68)

REAL ESTATE FOR SALE

MT. PROSPECT — 3 bdrm. brk. ranch, Gar., bsmt., rec. rm. Exc. cond. Mid $30's OWNER. Fenced yd. 259-1736

(68)

OAK PARK — N.W. Brk. townhouse by owner. 2 bdrm., 1½ ba. panld. rec. rm. Cent air. cond. Cptg. $26,000. 5% mtge. 822-0147

(69)

FRANKLIN PARK — By Owner 6 rm. brk. bungalow. 2 ba. full bsmt., w-knotty pine, cent. air cond. $36,000. 678-6416 aft. 4 p.m.

(69)

IMENITNO DELO — Na snežnem prazniku na najsevernejšem otoku Japonske Jesu so postavili posnetek egipčanskega templja Abu Simbel. Za gradnjo so porabili 12,000 ton snega, ki ga seveda tudi sedaj tam še ne manjka.

MORDA SE MU ZDEHA? — Tjulenj v akvariju na Coney Island v New Yorku je na široko odprl svoj goltanec. Morda se mu zdeha, če ni seveda lačen!